

UNIVERZITA KARLOVA – FAKULTA PEDAGOGICKÁ

Katedra francouzského jazyka a literatury

ODBORNÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno studenta: Anna Branžovská

Název práce: La comparaison littéraire des romans Madame Bovary et Anna Karénine

Vedoucí bakalářské práce: Dr. PhDr. Renáta Listíková, MCF

Hodnocení práce:

hodnocení: 1 = nejlepší, 4 = nejhorší

1. Cíl práce

V tomto směru je BP koherentní, s dobrou korespondencí mezi vytčenými cíli, analyticko-interpretací částí a vyvozenými závěry.

Návrh klasifikace: 1

2. Zpracování obsahu

Autorka si zvolila téma velmi náročné zaprvé tím, jak mnohokrát už bylo promyšleno, a zadruhé tím, že pro fundované zpracování vyžaduje dobrou znalost mimoliterárních rámců (psychologie, sociologie, vývoj kulturních reprezentací a norem týkajících se manželství, genderové a sociální role, mateřství, otcovství; to implikuje s patřičným vědomím problematičnosti zacházet s tak komplexními pojmy jako láska, touha/žádost(ivost), vášeň). Obtíž tedy spočívá především v tom, že badatel-začátečník takovou volbou snižuje možnost obohatit reflexi dané tematiky něčím opravdu novým. V některých těchto zřetelích se proto také vyskytují slabší místa (konkrétně infra). Vzdor slabinám, jež z této okolnosti vyplývají, si však uznání zaslouží obecně a povšechně už to, jak se autorka s tématem vyrovnala, i to, že se složitosti nezalekla.

Návrh klasifikace: 2

3. Formální a jazyková úroveň

Práce je psána dobrou – a na bakalářský stupeň studia – i bohatou francouzštinou. Její úroveň však narušují občasné jazykové lapy (také cf. infra) a typografické nedůslednosti. – Převážně dobře autorka zachází s prameny a odbornou literaturou, kde by se ovšem neměly vyskytovat tak rudimentární prameny jako Lagarde-Michard. Citační normy jsou dodrženy a celek je členěn logicky a přehledně.

Návrh klasifikace: 2

4. Přínos práce

Autorka si je vědoma rozsáhlosti problematiky, o čemž svědčí bibliografie, kde nechybí prameny se zaměřením sociologickým, psychologickým, popř. psychosociologickým a jiných mezioborových rozhraní. Jsou však zastoupeny poněkud sporadicky – bylo by bývalo lépe omezit srovnání obou románů na 2-3 dílčí aspekty a jim se pak věnovat hlouběji, tj. také se širší oporou v odborné literatuře. Tak by se byla také A. Branžovská vyhnula občasnému neproblematizujícímu, tu a tam až naivnímu zacházení s osídnými pojmy (cf. rubrika č. 2); takové zacházení je přípustné v žurnalistickém textu, eseji, potažmo popularizačním díle, ale nikoli v odborném textu.

Návrh klasifikace: 2

Otázky k obhajobě a další vyjádření, připomínky, náměty pro obhajobu práce:

Jazykové lapy různého druhu, včetně chyb a posunů logiky, významu (výběr)

s. 7 „se poser la question pourquoi est-il possible”; s. 15 „la société réaliste”; s. 15 „mère qui vois”; s. 17 „il finit par labourant” (il finit en labourant x il finit par + l’infinitif); s. 22 „La contraposition

de ces deux personnages et de leurs histoires accomplit que” (accomplir tu nedává smysl, navíc vazebně vždy bud’ emploi transt. accomplir qqch [+ un subst.]), nebo emploi abs., nikoli accomplir que; s. 24 „la question pourquoi” (la question de savoir pourquoi, si, quel, quand atp.; s. 25 „ce qui leur est empêché” (empêcher qqn, nikoli à qqn. ; správně tedy např. ce dont on les empêche; s. 27 „rapproche la nouvelle à Madame Bovary” (opět rekce); s. 29 „répondre sur les idées”; s. 29 „Le concept de modernité dans Madame Bovary reste dans son mélange des courants” (consiste); s. 44 „homme de calcule”; s. 46 „apprennent comment créer” (apprendre à); s. 46 „ses imaginations sur l’amour” (idées, convictions); s. 47 „Emma considère Léon faible” (considérer qqn., qqch. comme); s. 47 „ses lettres à lui” (lettres destinées à lui); s. 47 „La différence entre les deux est que” (consiste en ce que); s. 48 „quelques choses” (nepoužívá se v pl.); s. 49 „Elle... ri”; s. 49 „ce qu’il considère d’avoir de la valeur” (ce qu’il considère comme ayant de la valeur nebo ce à quoi il attribue de la valeur); s. 50 „moments quand” (moments où); s. 51 „ce que doit logiquement suivre” (ce qui); „acceptants de leurs rôles” (acceptant leurs rôles); s. 51 „Il se repentí”; s. 52 „Elles veulent que leur valeur soit plus que leur capacité de créer un enfant” (Elles veulent que leur valeur ne soit pas réduite/limitée à leur...); s. 52 „Mais le fait que « la société conjugale nuit à la femme et aggrave sa tendance au suicide » reste” (Mais le fait que... reste valable nebo Mais) il reste vrai que...); s. 54 „leurs attention”; s. 55 „entrer en mariage” (se marier, épouser; entrer dans la vie conjugale); s. 56 „elle considère leur situation humiliante”; s. 57 „à cause sa honte et son humiliation”; s. 58 „les relations extra-conjugaux”; s. 58 „Il vaut mieux d’approcher” (valoir + l’infín.); s. 58 „Une lutte se passe, l’une entre les femmes et les hommes, et l’autre, entre les femmes et leur conscience” (une double lutte...; „C’est là où Flaubert commence avec le thème de la mollesse” (zaprvé vždy C’est... que!, zadruhé introduit le thème); s. 66 „ses pensées intérieures” (můžeme mít „vnější” myšlenky?); s. 60 „conditionnée à sentir”; s. 60 „Le fait reste que”; s. 60 „la même conclusion” (spíš dénouement, fin, issue); s. 61 „issus” 2x; s. 62 „On gagne la perspective” (accéder à la perspective, se ménager la p.); s. 62 „ainsi que parfois de la critique” (lépe ainsi que parfois celle de la critique); s. 62 „Ils peignent le problème que la société a avec...” (Ils peignent le problème de la société avec); s. 63 „Simplement, les deux sociétés présumées différentes ont, cependant, les mêmes défauts attribués à la bourgeoisie et leur différence existe seulement dans leur position sociale.” (leur = či?);

Nejasná, nečesky působící či kontroverzní tvrzení

Např. s. 4 „umírněné porozumění”; s. 36 „le progrès de la société est prétendu” (chcete říci, že le progrès de la société est apparent/illusoire?); s. 63 „Tolstoï... présente la réalité comme une opportunité à faire du bien” (co přesně míníte?)

Návrhy témat k diskusi a nedostatky či nedůslednosti myšlenkové, interpretační

Úvod (s. 7–8) by měl být zakotven v dalších exaktnějších pojmech (osobní světonázor, společenská doxa, ideové rámce); s. 10: popis autorova vzezření nemá tu co dělat; podobně s. 26sq – bylo by vhodné exaktněji a fundovaněji formulovat (např. dobové, kolektivní/individuální představy o manželství coby instituci, dobová doxa atp.)

s. 29 „Tout lui parut enveloppé par une atmosphère noire qui flottait confusément sur l’extérieur des choses” a s. 32 „Tolstoï projette les émotions d’Anna à l’extérieur comme Flaubert”. Vysvětlete postup, který dobře zachycujete, s pomocí Abramsovy metafory lampy a zrcadla (Meyer Howard Abrams, *Zrcadlo a lampa. Romantická teorie a tradice estetického myšlení*).

Téma lásky (zejm. s. 30sq): Evropa je podmíněna kulturním vzorcem antagonismu mezi *agapé* a *eros*, jež symbolizuje příběh (mýtus) o Tristananovi a Izoldě (cf. D. De Rougemont, *L’Amour et l’Occident*). Zbude-li Vám do obhajoby čas, pokuste se formulovat Tolstého mravní odkaz příslušnými pojmy (zdomácnělými v jazycích, v nichž jediné slovo pro příslušnou lidskou zkušenost, totiž „láska” (amour, love atd.), neumožňuje rozlišovat mezi jejími druhy).

s. 30 „la modernité de son écriture se trouve dans l'exagération du but éthique et didactique”.

Vzhledem k tomu, že moderna se vymezuje mimo jiné jako emancipace a autonomizace estetické funkce (rozpad platónské triády dobra, pravdy a krásna), pokuste se tento výrok, který mi připadá neudržitelný, obhájit.

s. 37 „...ont réussi à pénétrer l'âme féminine.” Vzhledem k nedefinovatelnosti pojmu l'âme féminine bych uvítala, kdybyste zauvažovala nad reformulací tohoto tvrzení.

s. 58 „Premièrement, il faut considérer les deux héroïnes sans préjudice, avoir de la compassion pour leurs états et comprendre leurs situations comme les deux auteurs le font.” Výrok svědčící o určité naivitě. Interpret/kritik má jít za autorovo stanovisko a zkoumat je v jeho kontextu (v jeho podmíněnosti, v jeho souhrě s různými kontexty; i vybídka k soucitu zůstáváte v prvním plánu, uvnitř, místo abyste vykročila nad tuto úroveň a ptala se: vyznívá text tak, aby čtenář s hrdinkami soucítil? Ať odpovíte jakkoli (ano x ne), musíte se vzápětí ptát, proč! Operovat s pojmem autorská intence, horizont očekávání, hodnotová soustava, jež se rýsuje skrze text...

s. 60 „Image de Wronski... pleine de... lumière mystérieuse, la passion dévorante qui véritablement brûle”. Tady pouze reprodukuje či parafrázuje tradiční, ba konvenční milostný jazyk, místo abyste jej analyzovala. V přístupu a práci by Vám prospělo víc „dekonstrukce” – větší odstup a kritičtější přístup: např. nezacházet s uvedenými pojmy jako s neproblematickými a s jejich významem jako s přirozenou daností. K tomu Vás nejspíš vede jejich běžné užití – ale Vy musíte být k zdánlivým samozřejmostem či evidencím ostražitá a podezřívá!!! Rozeberte např. topickou metaforizaci vášně ohněm a (po)žářem; pitvejte implikace pojmu „vášeň” včetně etymologické podmíněnosti (passio, patior...). Zamyslete se nad tímto bodem, prosím, k obhajobě!

V samém závěru (s. 63) si protiřeknete: tvrdíte zároveň, že oba autoři pokládají touhu a vášeň za „choses précieuses” a že jsou přesvědčeni o jejich škodlivosti a ničivosti. Co platí?

Dále, lze mluvit o správnosti citů? A co míníte výrokem „d'œuvre, qui apprend à vivre”?

Vzdor výhradám bakalářská práce splňuje podmínky kladené na závěrečnou práci v oboru francouzský jazyk a literatura. Proto ji doporučuji k obhajobě.

Datum: 4. 9. 2020

Podpis: Catherine Ébert-Zeminová